

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntöne 21.6.2010, MMM039:00/2008

LAUSUNTO VESIHUOLTOLAIN TARKASTAMISRYHMÄN LOPPURAPORTISTA

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 17.9.2008 työryhmän selvittämään vesihuoltolain ja siihen liittyvän lainsäädännön tarkistamistarpeet sekä valmistelemaan tarvittavat ehdotukset säädösmuutoksiksi. Raportissa esitetään työryhmän ehdotukset vesihuoltolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain tarkistamiseksi. Vesihuoltolain muutosehdotusten tarkoituksena on muun muassa parantaa riskeihin varautumista vesihuollossa ja lisätä vesihuoltolaitosten taloudenpidon läpinäkyvyyttä. Maankäyttö- ja rakennuslakiin työryhmä ehdottaa sisällytettäväksi säännökset hulevesien hallinnasta. Loppuraportti sisältää myös hankeehdotuksia.

LAUSUNTO

Yleistä

Vesihuoltolain säännösten tulkinnoissa on ilmennyt ongelmia. Suomen Kuntaliitto pitää vesihuoltolain muuttamista tarpeellisena.

2 luku Vesihuollon kehittäminen ja järjestäminen

5 § Vesihuollon yleinen kehittäminen

Kuntaliitto toteaa, että vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toiminta-alueen suhdetta tulee vielä tarkastella uudelleen. Oikeusvaikutteinen toiminta-alue ei voi pitää sisällään alueita, joissa ei ole toteutussuunnitelmia eikä rakentamisaikataulua määritelty. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kehittämissuunnitelmassa tulee näyttää alustavasti suunniteltu yhdyskuntakehitys ja sen aikataulutus ja vastaavasti toiminta-aluepäätöksessä tulee näyttää jo toteutunut vesihuoltoverkosto.

Kuntaliitto korostaa ja näkisi hyvänä, että seuraavat asiat kirjoitettaisiin pykälän perusteluihin: Vesihuollon kehittämissuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon kuntien maankäytön suunnitelmat sekä rakennusvalvonnan, terveys- ja ympäristönsuojelun säännökset ja määräykset. Erityisesti kehittämissuunnitelmaa tehtäessä tulee huomioida alueet, joita ei ole tarkoitus saattaa vesihuoltoverkoston piiriin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kuuleminen tulee olla asiantuntijakuulemista liittyen vesihuollon yleiseen kehittämiseen eikä ennakkovalvontaa asiassa, joka on kuntien päätösvaltaan kuuluva.

6a § Huleveden viemärointi

Kuntaliiton mielestä on erityisen tärkeää, että kunta voi määrätä alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle hulevesiviemäroinnin toiminta-alueen.

3 luku Liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon ja vesihuollon hoitaminen

10 § Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon

Kuntaliiton näkemyksen mukaan 2 momentissa tulisi lukea yksiselitteisesti siten, että kiinteistöä ei saa liittää laitoksen jätevesiviemäriin huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamiseksi, jos kiinteistön hulevesi ja perustusten kuivatusvesi voidaan poistaa muuten asianmukaisesti.

11 § Liittämiselvällisyydestä vapauttaminen

Työryhmä on ehdollisena esittänyt, että kunta voisi periä maksun liittämiselvällisyydestä vapauttamispäätöksistä. Kuntaliitto pitää ehdotusta erittäin tärkeänä ja mahdollisuus maksun perimiseen tulee ottaa uuteen vesihuoltolakiin mukaan.

Maksupykälä on tarpeen. Samanlaisista viranomaistehtävistä on jo säädökset ympäristönsuojelulaisissa ja merenkulun ympäristönsuojelulaisissa sekä valmisteilla olevassa jätelaisissa.

15a § Erityistilanteisiin varautuminen

Vesihuollon varautumisen tulee kattaa vesihuollon kaikki erityistilanteet aina normaaliaikojen häiriötilanteista poikkeusoloihin. Varautumistoimet esitetään vesihuoltolaitoksen suunnitelmassa erityistilanteisiin varautumisesta. Vastuu sen laadinnasta tulee olla yksiselitteisesti vesihuoltolaitoksella omistajasta riippumatta. Vesihuoltolaitosten suunnitelmat tulee liittää osaksi kunnan kokonaisvaltaista valmiussuunnitelmaa.

4 luku Vesihuollon maksut ja kustannukset

19a § Korvaus yleisten alueiden hulevesiviemäroinnistä

Mikäli 19a § mukainen korvaus otetaan käyttöön, tulee asia selventää Kuntaliiton ja Vesi- ja viemäri- ja viemäriyhdistyksen yhteisellä ohjeistuksella.

20c § Vesihuollon tietojärjestelmä

Kuntaliitto pitää tärkeänä, että asetus annetaan koskien vesihuollon tunnuslukujen laske- mista. Asetusta tehtäessä on tärkeää kuulla niin vesihuoltolaitoksia kuin kuntia.

5 luku Sopimukset vesihuollosta

24 § Sopimuksen irtisanominen

Kuntaliiton näkemyksen mukaan sopimuksen irtisanomisen yhteydessä vesihuoltolaitoksen tulee maksaa asiakkaalle hyvitys, jos laitoksen verkostoon liitetty kiinteistökohtainen vesihuoltolaitteisto käy palvelun lopettamisen takia hyödyttömäksi. Sopimuksen irtisanomisesta johtuvia kustannuksia ei voi antaa kunnan maksettavaksi. Kuntaliitto korostaakin, että kuntien ei pidä olla maksumiehenä taloudellisesti huonosti hoidetuille vesihuoltolaitoksille. Kuntaliiton mukaan ainoastaan niissä tapauksissa, joissa on kyse kunnan omistamista vesihuoltolaitoksista ja niiden maksukyvyttömyydestä, voidaan korvausvelvollisuuden viime kädessä katsoa kuuluvan kunnille.

7 luku Valvonta, hallintopakko ja muutoksenhaku

Kuntaliiton toteaa, että 7 lukua tulee täydentää *Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus*-pykälällä, joka voi olla soveltuvin osin samansisältöinen kuin ympäristönsuojelulain 83 §.

8 luku Erinäisiä säännöksiä

38 § Siirtymäsäännökset

Kuntaliitto korostaa, että muutosten voimaatulo ei saa vaikuttaa vesihuoltolaitosten nykyisiin toiminta-alueen hyväksymispäätökseen perustuviin huleveden ja perustusten kuivatusveden johtamista koskeviin vastuisiin. Vesihuoltolaitos vastaisi huleveden johtamisesta niin kauan, kun kunta ja vesihuoltolaitos toisin sopivat tai aikaisempaa toiminta-alue päätöstä muutetaan.

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Hulevesien hallinta

Kuntaliitto näkee uudet maankäyttö- ja rakennuslainpykäläehdotukset hyvinä.

Hulevesisuunnitelman kohdalla (90d §) on huomioitava se, että kyseessä on detaljisuunnitelma, jolla ei voi ohjata hulevesien kokonaisvaltaista hallintaa. Hulevesien kokonaisvaltainen hallinta suunnitellaan jo yleiskaavan laadinnan yhteydessä.

Kuntaliiton kannatta erityisesti ympäristösuojelluisista syistä työryhmän ehdotusta siitä, että kiinteistön hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin.

Lopuksi

Lopuksi Kuntaliitto toteaa, että lakiehdotuksessa parannetaan vesihuoltolaitoksen talouden läpinäkyvyyden toteutumista. Kuntaliiton mielestä läpinäkyvyyden avulla toteutuva valvonta on riittävä. Jos vesihuollon viranomaisvalvontaan kuitenkin päädytään, Kuntaliitto katsoo, että Energiamarkkinavirasto vaihtoehto olisi paras.

Kuntaliitto katsoo, että on tärkeää erillisellä hankkeella selvittää Energiamarkkinaviraston valvontamallin toimivuutta vesihuoltolaitosten toiminnassa ja valvonnassa. Hankkeessa tulee olla riittävä asiantuntijapohja niin kunnista kuin vesihuoltolaitoksilta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Leena Karessuo
johtaja

Kirsi Rontu
yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tiedoksi kirjaamo